

kers, muzikanten, jongeren en stadsnomaden, al te veel afbreuk doen aan de harde feiten van de realiteit, aan die directe ervaring die jullie (bij gebrek aan kennis?) zo vlug lijkt te bedwelmen.

Geef nu toe: sociale werkers die dagelijks omgaan met die Roemeense tienerprostituées aan het Anneessensplein, met Turkse dealers in Molenbeek of met Brusselse daklozen rondom het Centraal Station, dat is en blijft toch andere kost dan wat eender welke acteur of regisseur doet met of zonder goede bedoelingen? En als jullie je afvragen wie nu het meest 'migrant' is, 'de Vlaming Willy Thomas, afkomstig uit Merchtem, of onze jonge Brusseliens?', dan lijkt mij dat nogal een luxueuze vraag: allochtoon van de eerste, tweede of derde generatie zijn in dit racistisch land is toch andere koek dan als autochtoon naar believen kunnen verhuizen naar of uit de hoofdstad?

Wat die migrant trouwens betreft: waarom zien jullie hem/haar in jullie levende stad blijkbaar alsmaar stotterend en onbevoegd rondlopen, het lijkt wel alsof zijn/haar natuurlijke habitat per definitie de straat vormt en dat hij/zij hele dagen niet anders doet dan op elke hoek van die straat te staan rappen? Alsof er geen migranten bestaan die een hekel hebben aan rap, aan theater en aan podiumkunsten in al hun verschijningen, aan cultuur tout court, inter- en multi- of niet. Migranten die niet moeten weten van 'een gezonde portie street credibility' omdat ze gewoon zoals jij en ik in een huis met een dak erop wonen of omdat ze gewoon van moetens wat te véél aan straatgehoofwaardigheid hebben vergaard.

Met andere woorden, de trek naar de straat klinkt mooi als je het kan permitteren, als je 's avonds opnieuw de geborgenheid van je eigen salon kan opzoeken. In dat geval vormt de straat misschien een leerrijke ervaring, in alle andere gevallen lijkt ze mij doffe ellende en ook het werkterrein bij uitstek van minder fraaie ervaringsgerichte uitingen van die volkscultuur waarnaar jullie zo graag verwijzen, getuige daarvan de o zo spontane opinies die rijkelijk worden gespuid in de straatinterviews van het tv-journaal of in de ideeën van sommige Front National/Vlaams Blok-kiezers. Gelukkig lijken jullie dat diep van binnen wel te beseffen, want anders zouden jullie de cross-over tussen theater en straat niet steevast omschrijven als maangoud aan de ene kant en stront aan de andere.

Maar misschien moet ik het niet zo letterlijk nemen en bedoelen jullie met 'De Straat' eenzelfde abstractie als met jullie notie van 'De Rap'. Eerlijk gezegd ontgaat die recente alliantie tussen 'De Rap' en 'Het Theater' mij een beetje. Ik weet wel dat het in beide gevallen gaat om woordkunstenarij, maar toch kan ik me weinig voorstellen bij jullie voorkeuren inzake dat toch ook weer niet zo nieuwe muziekgenre. Wanneer jullie 'rap' in de mond nemen, hebben jullie het dan over gangsterrap, of over G-funk, of over trip-hop? Hebben jullie het dan over het seksisme van Ice Cube, over de vrijblijvende rijmelarij van Snoop Doggy Dog of over het zwarte nationalisme van Professor Griff? Of hebben jullie het gewoon over The Dinky Toys en hun collega's die in 'Tien om te zien' wekelijks rappen? Om maar te zeggen: rap is de meest gecommmercialiseerde muziekvorm van de laatste vijftien jaar en valt al lang niet meer altijd even ondubbelzinning samen met de directe rede die jullie er onveranderlijk lijken in te projecteren. 'Rap' is een vlag die vele ladingen dekt en lang niet allemaal even interessante. Maar ja, dan zitten we weer bij die kwaliteitskwestie die jullie enkel kunnen zien als machtsspel en niet als een onophoudelijk veranderend gegeven dat op basis van kennis én ervaring ongelijkwaardige verschillen naar waarde weet te schatten. Uiteindelijk is het omdat ik nogal wat rap tot mij neem dat ik *De Nacht* niet zo een gelukte voorstelling vind: ik vind Les Villes Scélérats gewoon niet goed genoeg. Ik twijfel er niet aan dat deze Schaarbeekse hip hoppers optimaal functioneren in hun vertrouwde jeugdhuizen, maar om binnen de context van deze podiumvoorstelling te scoren (op welke manier dan ook, als decorstuk of als (niet-)acteurs), komen ze nog wat kwaliteiten te kort; vindingrijkere beats, verstaanbaardere teksten en een meer aangescherpte présence bijvoorbeeld, naar mijn ervaring noodzakelijke onderdelen en voorwaarden voor een geslaagde rap-performance. En het feit dat Willy Thomas zijn ding wel prima doet – en zijn ding is het onwaarschijnlijk helder brengen van toch niet zo een makkelijke tekst, (goed) acteren heet dat eigenlijk – benadrukt alleen maar het theater-karakter van *De Nacht*.

Bref, ik denk niet dat 'we' een andere voorstelling hebben gezien, ik denk zelfs dat we niet zo een heel verschillende voorstelling hebben gezien, maar dat jullie kijkgedrag een stuk vaster in het theater verankerd zit dan *Over kannibalisme en verscheidenheid* wil laten doorschemeren. Jullie enthousiast, bij momenten bijna triomfantelijk, verhaal doet me wat denken aan die State of the Union die Marianne Van Kerkhoven aan het begin van dit theaterseizoen uitsprak. Zij presenteerde haar bekommernis om de teloorgang van het theater ook al als een bekommernis om de gang van zaken in de ware wereld. Alleen maakte zij van haar onbeschaamde theatrocentrisme geen geheim: 'Een produktie leeft door haar wisselwerking, door haar publiek, door wat er ook buiten haar kader gebeurt. En rond de produktie ligt het theater en rond het theater ligt de stad en rond de stad zo ver we kunnen zien ligt de hele verdere wereld en zelfs de hemel met zijn sterren. De wanden die deze kringen met elkaar verbinden zijn van huid, ze hebben poriën, ze ademen.' Het is maar dat 'we' het weten: het theater ligt niet alleen in het midden van 'onze' wereld, maar maakt ook het organische centrum van het ganse universum uit. En dat in een tijd dat zelfs Dora Van Der Groen ervan overtuigd is geraakt dat het theater echt niet zo veel volk meer trekt. Voor één keer zou zij wel eens gelijk kunnen hebben: er valt wel wat voor te zeggen dat in deze hoog-technologische samenleving het theater al lang naar de marge van 'ons' bestaan is verschoven en daar ergens geklemd zit tussen de beeld- en de informaticultuur. Zij vormen vandaag de uitgestrekte gebieden met een verankering in de collectieve verbeelding, de transmondiale oorden met een onophoudelijke invloed op de publieke sferen van de cultuurpolitiek.

Maar van die media, van die gemediatiseerde ervaring heeft de overtuigde theatergelovige (bij gebrek aan ervaring?) blijkbaar schrik: beelden dat zijn de boeman, de aanstokers van vervalsing en bedriegerij. In de teleurgestelde